

آموزش به بیمار

ساکشن (خارج کردن ترشحات اضافی از

راه های هوایی) در منزل

دانشگاه علوم پزشکی مشهد
بیمارستان کودکان دکتر شیخ
واحد آموزش به بیمار

کد سند: DSKH-PAM054

تاریخ تدوین: اسفند ۹۹ بازنگر چهارم: آذر ۱۴۰۱

بازنگری بعدی: آذر ۱۴۰۳

در صورت وجود موارد زیر به پزشک مراجعه کنید:

قرمزی و دردناک بودن محل تراکتوستومی

وجود ترشحات غلیظ و بد بو سبز یا زرد و یا ترشحات خونی
زیاد از تراشه بیمار

روشهای دسترسی به آموزش مجازی بیمارستان دکتر شیخ
مراجعه به وب سایت بیمارستان لینک آموزش به بیمار به آدرس
<https://sheikh.mums.ac.ir/education/patient-education>

https://www.aparat.com/Dr.Sheikh_Hospital/videos
(فیلمهای آموزشی)

مستقیم به صفحه اسکن کد با نرم افزار بار کد خوان و ورود
مطالب آموزشی سایت بیمارستان

در صورت بروز هرگونه مشکل در مراقبت از کودک خود، می توانید همه
روژه با پرستاران مجرب حاضر در کلینیک پرستاری آموزش سلامت واقع
در درمانگاه بیمارستان دکتر شیخ به صورت حضوری یا از طریق تلفن زیر
مشاوره دریافت فرمایید:

تلفن تماس: ۳۷۲۶۹۰۲۱ داخلی ۲۰۲

صبح ها ساعت ۸ الی ۱۲

منبع: <http://www.nursingconsult.com>

هیچ گاه به صرف اینکه ترشحات بیمار بسیار زیاد است بیشتر از
۱۵ ثانیه سرساکشن را در راه هوایی بیمار نگه ندارید.

نکات مهم

دستگاه تنفس بسیار حساس است و باید نکات استریل به دقت رعایت
شود. پس هرگز به آن قسمت از سرساکشن که وارد تراکتوستومی
میکنید، دست نزنید.

حداکثر می توان بیمار را در هر نوبت ۲ بار ساکشن کرد.
هرگز سر ساکشن را بیشتر از حد مجاز یا با فشار داخل تراکتوستومی
نکنید.

سر ساکشن ها یکبار مصرف هستند، بعد از هر بار ساکشن کردن
دور انداخته شوند.

ساکشن را ترجیحا قبل از وعده غذایی و یا قبل از خواب و بعد
از خواب انجام دهید.

در صورتی که ترشحات بیمار زیاد است و به راحتی خارج نمی شوند
یا به صورت تکه های جامد درآمده است مدت زمان بیشتری بیمار
را بخور سرد دهید.

حداقل روزی سه بار ظرف جمع کننده ترشحات را خارج کرده و به
خوبی بشوید.

هیچ گاه سرساکشنی که با آن دهان بیمار را تمیز کرده اند وارد
تراکتوستومی نکنید.

این پمفلت شامل اطلاعاتی در مورد مراقبت و درمان از کودک شما است. امیدواریم با رعایت نکات ذکر شده در آن شاهد بهبودی کودکتان باشیم.

اهیت انجام ساکشن

بیماری که راه هوایی مصنوعی دارد (مثل تراکئوستومی) در دفع ترشحات راه هوایی مشکل دارند و همچنین در این بیماران ترشحات بیشتر از حد طبیعی بوده و بیمار قادر به دفع آن نمی باشد. اگر این ترشحات به مدت طولانی در ریه ها باقی بمانند باعث عدم کارایی دستگاه تنفس و عفونت ریه می گردد که با فیزیوتراپی قفسه سینه و ساکشن از این عارضه جلوگیری می کنیم.

فیزیوتراپی قفسه سینه

ابتدا بیمار را ۲۰ الی ۳۰ دقیقه بخور دهید سپس بیمار را به حالت نیمه نشسته قرار دهید. کف دست خود را به صورت فنجانی در آورده و تمام جلوی قفسه سینه را از پایین به سمت بالا ضربه بزنید.

سپس برای هدایت ترشحات به سمت بالا باید فشار دست بر قفسه سینه لرزش ایجاد کنید. این کار را از پایین به بالا انجام دهید.

پس از سه الی چهار بار بیمار را به سرفه تشویق کنید. در روز سه نوبت فیزیوتراپی کافی است.

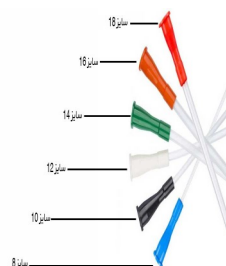
فیزیوتراپی بهتر است قبل از ساکشن کردن انجام شود.

ساکشن چیست

ساکشن نام دستگاهی است که با ایجاد مکش باعث خروج ترشحات از راه هوایی بیمار می شود.

ساکشن ممکن است یک یا دو ظرف استوانه ای که معمولا شیشه ای است داشته باشد. این ظرف جهت جمع آوری ترشحات در حین ساکشن کردن است. دستگاه نیاز به دو لوله رابط دارد. یک لوله قطر و طول بیشتری دارد که به آن لوله رابط ساکشن گویند. لوله ای که باریکتر است و حتما باید به صورت استریل در یک پوشش کاغذی باشد را سرساکشن میگوییم.

سرساکشن ها سایزهای مختلف دارند که سایز بندی آنها با رنگشان مشخص می شود.

مراحل اجرای ساکشن

قبل و بعد از ساکشن دست های خود را با آب و صابون بشویید. بیمار را در وضعیت نیمه نشسته قرار دهید و اکسیژن را روی ۱۰ لیتر تنظیم کنید تا چند دقیقه قبل از ساکشن بیمار اکسیژن با درصد بالا دریافت کند.

لوله رابط را به دستگاه وصل نمایید. سپس سرساکشن را بدون آن که از پوشش خود خارج کنید به سر لوله رابط وصل کنید. دستگاه را روشن کنید فشار ساکشن نباید بیشتر از ۱۲۰ میلی متر جیوه باشد.

دستکش را در دست غالب بپوشید و سرساکشن را از پوشش خارج نمایید.

استریل بودن سرساکشن بسیار مهم است. سر ساکشن را با دست استریل گرفته و با دست غیر استریل انتهای لوله را ببندید. سر ساکشن را با توجه به سایز تراک وارد تراکئوستومی بیمار کنید.

سپس انتهای لوله را باز کنید و با حرکت چرخشی آن را خارج کنید. طول مدت ساکشن نباید ۱۰ الی ۱۵ ثانیه باشد. سپس مجدداً به بیمار اکسیژن با درصد بالا بدهید.

بعد از هر بار انجام ساکشن مسیر سر ساکشن و لوله رابط را با سرم شستشو (نرمال سالین) استریل شستشو دهید.